

Landskrona kommun

Rektorn vid Västervångskolan årskurserna 7-9

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Västervångskolan årskurserna 7-9
i Landskrona kommun

Tillsyn i Västervångskolan årskurserna 7-9

Skolinspektionen genomför tillsyn i Landskrona kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Västervångskolan årskurserna 7-9 besöktes av Skolinspektionen den 23 april 2014.

Fakta om skolenheten

Västervångskolan är indelad i tre skolenheter. En skolenhet, Öresundspark F-2, med förskoleklasser i och årskurserna 1 till och med 2. Västervångskolan består vidare av en skolenhet med årskurserna 1 till och med 6 och slutligen en skolenhet med årskurserna 7 till och med 9. Detta beslut gäller skolenheten med årskurserna 7 till och med 9. Skolenheten, som i detta beslut benämns Västervångskolan årskurserna 7-9, ligger i de norra delarna av Landskrona. Varje årskurs på skolenheten bildar ett arbetslag som leds av en arbetslagsledare. Det går cirka 360 elever i skolenheten. Skolenheten leds av en rektor.

Enligt Skolverkets statistik är det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 läsåret 2012/2013 213 poäng. Omkring 90 procent av eleverna är behöriga till gymnasieskolan och 27 procent av eleverna når inte kunskapskraven i ett eller flera ämnen i årskurs 9 läsåret 2012/2013. Skillnaden mellan pojkar och flickors kunskapsresultat läsåret 2012/2013 uppgår till 6 poäng i det genomsnittliga meritvärdet där pojkarna uppnår 210 i genomsnittliga meritpoäng och flickorna 216. Noterbart är att flickor med utländsk bakgrund har 229 poäng i genomsnittligt meritvärde 2012/2013. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2012/2013 når 92 procent av elever i årskurs 9 minst kunskapskraven i de nationella ämnesproven i svenska och 71 procent av de elever som läser svenska som andra språk når kunskapskraven i svenska som andra språk läsåret 2012/2013. Motsvarande resultat i matematik visar att drygt 73 procent av eleverna i årskurs 9 når kunskapskraven i matematik läsåret 2012/2013. I engelska når drygt 94 procent av eleverna i årskurs 9 minst kravnivåerna på det nationella ämnesprovet i engelska läsåret 2012/2013. Skolan genomförde nationellt ämnesprov i fysik läsåret 2012/2013, resultatet enligt Skolverket visar att 78 procent av eleverna når minst kunskapskraven. I det nationella ämnesprovet i historia uppnår nära 78 procent av eleverna i årskurs 9 minst kunskapskraven. I ämnet matematik har drygt 40 procent av eleverna högre betyg än vad resultatet i det nationella ämnesprovet i matematik visar på. Motsvarande förhållande i ämnet engelska visar att nära 20 procent av eleverna har lägre betyg än vad resultatet på det nationella ämnesprovet i engelska visar på.

Helhetsbedömning

Rektorn och personal på skolenheten Västervångskolan årskurs 7-9 har en god kännedom om sina resultat. Det finns en samstämmighet hos rektor och personal om vilka utvecklingsområden som skolenheten behöver arbeta mer med. Samarbetet mellan de olika arbetslagen har intensifierats och utvecklats under ledning av rektorn.

Tillsynen visar att eleverna till stor del upplever skolan som trygg men att det förekommer situationer som orsakar konflikter. Tillsynen visar att rektor och lärare aktivt arbetar för att skapa trygghet och studiero på skolan och att åtgärder är insatt utifrån en kartläggning av otrygga zoner och även att åtgärder finns för att förbättra studieron. Dessa åtgärder behöver dock mer tydliggöras i skolenhetens plan mot kränkande behandling. Inom detta område behöver skolenheten också bättre implementera planen mot kränkande behandling hos eleverna.

Det finns rutiner på skolan som ska göra det möjligt för de elever som är i behov särskilt stöd att få de åtgärder som gör det möjligt för eleverna att minst nå de kunskapskrav som minst ska nås. Rektorn behöver dock se till att alla utredningar skyndsamt genomförs så att skolan snabbt kan vidta adekvata åtgärder.

Utvärderingar av elevernas kunskapsutveckling och betygssättning av eleverna ska baseras på de kunskapskrav som finns beskrivna i den nationella läroplanen för grundskolan. Västervångskolan årskurs 7-9 har till del andra former av bedömningar i ämnet idrott och hälsa som inte baserar sig i dessa nationella kunskapskrav.

Slutligen behöver skolenheten bättre informera elever och vårdnadshavare om de olika språkval eleverna kan välja mellan då eleverna endast känner till en del av de språkval de enligt skolförordningen ska erbjudas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Landskrona kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 29 oktober 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Landskrona kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skolan ska ge studiehhandledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Motivering

Rektorn ska enligt skollagen tillse att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektor som ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Utredningen ska ske i samråd med elevhälsan. En elev ska enligt skollagen ges stöd i den omfattning och på det sätt som utredningen visat att eleven behöver för att nå de kunskapskrav som minst ska nås. Enligt skolförordningen ska en elev ges studiehhandledning på modersmålet om ett sådant behov finns.

Västervångskolan årskurserna 7-9 har utvecklat processer för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Vid intervjuer med lärare framkommer dock att det finns elever som har fått vänta sedan hösten 2013 för att åtgärder sätts in eller om det ska upprättas åtgärdsprogram eller inte. Lärarna uppger vidare att det kan ta väldigt olika lång tid innan utredningar sätts igång och att åtgärder sätts in. Några lärare upplever att de lämnar in en lapp och sedan "försvinner det från våra händer och ibland kommer det sen tillbaka". Lärarna uppger att de "får ligga på elevhälsan och rektorn för att få information om hur utredningar går". Lärarna uppger samtidigt att det ibland går det väldigt snabbt, framförallt när det gäller enklare utredningar.

Rektorn uppger i intervjun att han tycker att huvuddelen av utredningar skyndsamt genomförs men säger samtidigt att det finns elever där utredningar tar för lång tid.

Vid intervju med rektorn och lärare framkommer att det finns elever som erhåller studiehhandledning på modersmålet. Det finns dock enligt rektorn elever som är i behov av studiehhandledning på modersmålet, som i nuläget, inte får detta tillgodosett på grund av brist på lärare eller handledare. Detta innebär enligt Skolinspektionen att eleverna riskerar att inte nå målen för undervisningen. Det finns även risker att eleverna senare behöver särskilda åtgärder som de inte behöver om de får studiehhandledning på modersmålet på ett tidigt stadiet. Enligt Skolverkets stödmaterial, Studiehhandledning på modersmålet (2013), är syftet med stödinsatsen att använda elevens modersmål som redskap för att ge eleven möjlighet att klara kunskapskraven i olika ämnen. Modersmålslärarna i Landskrona kommun lyder under en centralt placerad rektor där övriga rektorer kan ansöka om resurser för att ge studiehhandledning på modersmålet. Rektorn har ansökt om resurser för de elever som inte för närvarande har studiehhandledning på sitt modersmål men har inte, på grund av brist på lärare, erhållit dessa resurser. Enligt skollagen är det rektorn som är ansvarig för att tillgodose elever i behov av studiehhandledning på modersmålet. Rek-

torn är medveten om att det är hans ansvar att tillse att eleverna får dessa behov uppfyllda men menar samtidigt att han är skyldig att genomföra detta i den organisation som huvudmannen bestämt.

Rektor måste således tillse att utredningar skyndsamt kommer tillstånd så att rätt åtgärder kan sättas in och att elever i behov av studiehandledning på modersmålet får detta stöd i den omfattning de behöver.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Landskrona kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Lärarna ska utvärdera elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav.
- Läraren ska vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med författningarna. Enligt läroplanen ska lärarna utvärdera elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Vid betygssättningen ska läraren enligt läroplanen utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av deras kunskaper.

Eleverna i skolenheten Västervångskolan årskurs 7-9 uppger att idrottslärarna i sina bedömningar av kunskapskraven för de olika betygsstegen har satt upp tidsgränser i simning och hur många längder de kan simma. Vidare finns det enligt elevintervjun också kunskapskrav som baserar sig på hur många varv och på vilken tid de orkar springa runt en terrängbana.

Vid intervju med lärare framgår att det i ämnet idrott och hälsa i vissa fall förekommer att tidsgränser sätts upp för att nå betyget A, vilket har kritiserats av lärarkollegor.

Rektorn uppger att han inte kände till att lärare använder sig av tidsgränser då de utvärderar elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i ämnet idrott och hälsa. Rektorn är dock väl medveten om att tidsgränser inte

ska spela någon roll i eleverna kunskapsutveckling utifrån läroplanens kunskapskrav.

Rektorn för Västervångskolan årskurs 7-9 måste säkerställa att lärarna utvärdera elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Rektorn måste också säkerställa att undervisande läraren vid bedömning och betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och det görs en allsidig bedömning av deras kunskaper.

Författning

3 kap. 13 och 14 §§ skollagen

Lgr 11, 2,7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Lgr 11, 3 Kursplaner

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Landskrona kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Skolan ska erbjuda elever i grundskolan språkval i enlighet med författningarna.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skolförordningen erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. En strävan ska vara att därutöver erbjuda andra språk som språkval. En elev ska kunna välja förutom ovanstående, det språk eleven erbjuds modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andra språk, engelska eller teckenspråk. Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om modersmålet är ett nationellt minoritetsspråk.

Vid intervjuer med rektorn och lärare visar det sig att elever och vårdnadshavare får information om att kunna läsa franska, spanska och tyska som språkval. Därutöver erbjuds eleverna att läsa svenska eller engelska. Elever och vårdnadshavare informeras däremot inte om rätten att läsa andra språk, exempelvis sitt modersmål, och därmed erbjuder inte huvudmannen det utbud av språk som anges i författningarna. Lärarna ger vid intervjuerna uttryck för att de inte heller visste att möjligheten att läsa sitt modersmål som språkval finns.

Skolan behöver således informera elever och vårdnadshavare om vilka språk enligt förordningen eleverna kan välja som språkval och säkerställa att eleverna erbjuds språkval i enlighet med författningarna.

Författning

10 kap 4 § skollagen.

Skolförordningen 9 kap. 5-7 §§.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Landskrona kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete mot kränkande behandling av barn och elever. Det ska enligt skollagen finnas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Intervjuer av elever i skolenheten Västervångskolan årskurs 7-9 visar att de till huvuddel känner sig trygga på skolan. Den av Skolinspektionen genomförda enkäten inför tillsynen ger inga signaler på att det sker kränkningar på skolan. Den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av behöver dock förbättras. Nuvarande plan är generellt utformad för hela Västervångskolan och visar därför inte på de specifika åtgärder utifrån en kartläggning som behöver vidtas på skolenheten för årskurserna 7-9. Planen avses därutöver gälla för läsåret 2012/2013. Planen mot kränkande behandling beskriver vad skolan har gjort föregående läsår men det är svårt att avgöra om dessa insatser har gällt skolenheten för årskurserna 7-9 eller övriga skolenheter inom Väster-

vångskolan. Intervjuerna med eleverna visar också på att det varierar hur pass väl de känner till innehållet i skolenhetens plan mot kränkande behandling. Endast ett fåtal elever vet att det finns en plan som skolan skrivit för att motverka kränkande behandling. Som exempel visste ingen av de intervjuade eleverna vad de ska göra om de ser någon kamrat eller om de själva blir utsatta för kränkande behandling av en vuxen.

Rektorn och lärarna säger att de alltid inleder läsåren med att tillsammans med eleverna gå igenom skolenhetens plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionen kan dock utifrån intervjuer med lärare och rektorn konstatera att det finns en systematik i arbetet mot kränkande behandling då detta diskuteras med eleverna och att utifrån vad som framkommer i dessa diskussioner åtgärder sätts in. Bland annat förs en diskussion på skolan om var eleverna upplever att det finns otrygga zoner och utifrån detta har skolan satt in så kallade rastvärdar som ska övervaka dessa zoner. Rektorn säger vidare att åtgärder för att motverka kränkande behandling finns beskrivna i skolans arbetsplan.

Rektorn måste vidta åtgärder så att det av planen mot kränkande behandling tydligt går att utläsa vilka åtgärder, utifrån en kartläggning, som avses att påbörjas eller genomföras i skolenheten under det kommande året. Med anledning av att bristen endast berör innehållet i planen mot kränkande behandling och att det i övrigt sker ett systematiskt värdegrundsarbete inom skolenheten bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför Landskrona kommun och skolenheten Västervångskolan årskurs 7-9 en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Per Joel Jarlunger

Föredragande/ Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformen ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.